

РЕШЕНИЕ

№ 20771

гр. София, 14.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 178 СЪСТАВ, в публично заседание на осемнадесети септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ГОСПОДИН СТ. ТОНЕВ

при участието на секретаря СВЕТОСЛАВА В. ОГНЯНОВА
като разгледа докладваното от ГОСПОДИН СТ. ТОНЕВ Гражданско дело № 20221110114363 по описа за 2022 година

Предявени по реда на чл. 422, ал. 1 от ГПК са установителни иски с правно основание чл. 79, ал. 1, пр. 1 от ЗЗД, вр. Чл. 228 ЗЕС и чл. 92 от ЗЗД за признаване за установено, че ответникът ФИРМА, ЕИК ..., дължи на ищеца ФИРМА, ЕИК ..., сумата от 424.68 лв., представляваща месечни абонаментни такси и ползвани електронни съобщителни услуги по Договор № ... за отчетен период от 14.03.2019 г. до 13.09.2019 г., както и сумата от 740 лв., представляваща неустойка, начислена поради предсрочно прекратяване на договора по вина на абоната, ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК – 22.06.2021 г. до окончателно изплащане на вземането, за които е издадена заповед за изпълнение на парично задължение от 01.07.2021 г. по ч.гр.д. № 36067/2021 г. по описа на СРС, II ГО, 178 състав.

Ищецът ФИРМА чрез пълномощника си юрисконсулт Й. (с пълномощно по делото) твърди, че между него (с предишно наименование ...) и ответника бил сключен договор № ... от 14.05.2018 г. за електронни съобщителни услуги със системен партиден номер .... Съгласно Приложения № 1 било уговорено ползването на тарифни планове за мобилна телефонна услуга и фиксиран интернет през мобилна мрежа за срок от 2 години, като за целта били активирани редица телефонни номера. За периода 14.03.2019 г. – 13.09.2019 г. ищецът изпълнил задълженията си по договора, но ответникът не заплатил дължимите суми съгласно договора и общите условия към него и натрупал задължения в размер на 424,68 лв., поради което договорът бил прекратен на 15.09.2019 г. и начислена неустойка поради предсрочно прекратяване в общ размер на 740 лв. При тези твърдения, моли съда да уважи предявените иски. Претендира разноси.

В срока за отговор на исковата молба по чл. 131 ГПК, такъв е постъпил от ответника, който оспорва предявените иски като неоснователни. Исковите се оспорват като неоснователни и недоказани. Ответникът оспорва договора да е прекратен, като сочи, че не

се установява основанието за това, поради което оспорва и претенцията за неустойка. Моли съда да отхвърли предявените искове. Претендира разноски.

Съдът, като съобрази доводите на страните и обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

По иска с правно основание чл. 79, ал. 1, пр. 1 от ЗЗД, вр. Чл. 228 ЗЕС:

За уважаване на предявения иск с правно основание чл. 79, ал. 1, пр. 1 от ЗЗД, вр. Чл. 228 ЗЕС в тежест на ищеца е да докаже, че между него и ответника е сключен договор за електронни съобщителни услуги, въз основа на който се е задължил да предостави на ответника мобилни услуги, а последният – да заплати цената им; че в рамките на заявения период е предоставил на ответника мобилни услуги на претендираната стойност, както и че е настъпила изискуемостта на вземанията.

В тежест на ответника и при доказване на горните факти е да докаже положителния факт на погасяване на дълга.

Не е спорно между страните, а и се установява от приобщените по делото договор № ... от 14.05.2018 г. и подписани към него приложение № 1 от 14.05.2018 г. условия за ползване на пакет от услугите – мобилен интернет (Мтел Бизнес Мобилен Интернет промо) и допълнителен пакет Mtel NOW, приложение № 1 от 14.05.2018 г. активиране и условия за ползване на тарифни планове за мобилна телефонна услуга тарифни планове ... клас, приложение № 1 от 14.05.2018 г. активиране и условия за ползване на тарифни планове за мобилна телефонна услуга тарифни планове ... клас, приложение № 1 от 21.01.2019 г. промоционални условия за ползване на ценови пакети за пренос на данни A1 бизнес мобилен интернет, че страните са се намирали в договорно правоотношение. Видно от уговорките в договора операторът предоставя на абоната електронни съобщителни услуги чрез една или няколко електронни съобщителни мрежи. Съгласно установеното в чл. 3.2. от договора всяка избрана от абоната услуга или пакет от услуги, в това число срок на ползване, ценови и други условия за ползване, се описват в приложения, представляващи неразделна част от договора.

Видно от приложение № 1 от 14.05.2018 г. условия за ползване на пакет от услугите – мобилен интернет (Мтел Бизнес Мобилен Интернет промо) и допълнителен пакет Mtel NOW, е активиран телефонен номер ... с тарифен план: Мтел бизнес мобилен интернет S и месечна такса: 14,00 лв. без ДДС;

С приложение № 1 от 14.05.2018 г. активиране и условия за ползване на тарифни планове за мобилна телефонна услуга тарифни планове ... клас, е активиран телефонен номер ... при тарифен план ... Клас 2 XL със стандартна месечна такса 30 лв. без ДДС и промоционална такса за срока на договора 18,00 лв. без ДДС.

С приложение № 1 от 14.05.2018 г. активиране и условия за ползване на тарифни планове за мобилна телефонна услуга тарифни планове ... клас, е активиран телефонен номер ... с тарифен план ... Клас 2 XL със стандартна месечна такса 30 лв. без ДДС и промоционална такса за срока на договора 18,00 лв. без ДДС.

С приложение № 1 от 21.01.2019 г. промоционални условия за ползване на ценови пакети за пренос на данни A1 бизнес мобилен интернет, е добавена услуга A1 бизнес мобилен интернет за номер ... с план A1 Бизнес мобилен интернет S, с месечна такса 10 лв. без ДДС.

Няма спор, че договорът за мобилни услуги е сключен при общи условия, с които ответникът е декларирал, че се е запознал и е приел, подписвайки го като е получил екземпляр от тях и е поел задължение да ги спазва, поради което съдът приема, че същите го обвързват, тъй като са станали част от договора, щом насрещната страна писмено е потвърдила, че ги приема.

По делото са приети като доказателства копия на фактури, издадени от ищеца с № 390646136/17.04.2019 г. на стойност 77,81 лв.; № 392271616/17.05.2019 г. на стойност 72,00 лв.; № 393892622/17.06.2019 г. на стойност 92,78 лв.; № 395477365/17.07.2019 г. на стойност 96,96 лв.; № 397058011/16.08.2019 г. на стойност 82,39 лв.; № 398663516/17.09.2019 г. на стойност 2,74 лв., касаещи отчетни периоди от 14.03.2019 г. до 13.09.2019 г., за начислени абонаментни такси и ползвани мобилни услуги по договор № ... от 14.05.2018 г., които според заключението на приетата по делото съдебно – счетоводната експертиза, която съдът кредитира като обективно и компетентно изготвена, са били осчетоводени от ищеца. Вещото лице е посочило, че за процесния период начислените суми по така издадените фактури са в общ размер на 424,68 лева – за разговори, месечни такси и отстъпки. Съгласно заключението общият непогасен остатък възлиза на сумата от 424,68 лева.

Действително, представените фактури, едностранно издадени от кредитора, представляват частен свидетелстващ документ, обективиращ изгоден за неговия издател факт и не се ползват с материална доказателствена сила, но задължението на ответника да заплаща месечна абонаментна такса и ползваните услуги е поето със сключването на договора за мобилни услуги и приложенията към него. За установяване доставката на договорените услуги от страна на оператора е поискано допускането на съдебно-техническа експертиза, като в проведеното на 06.02.2023 г. о.с.з. ответникът чрез процесуалния си представител изрично е заявил, че не оспорва обстоятелствата за доказване на които ищецът е поискал допускането на експертизата, поради което и следва да се приеме, че ищецът е доставил достъп до мрежата на дружеството за процесния период и за процесните услуги, както и че услугите са предоставени в обема, в който са фактурирани. С оглед изложеното съдът намира, че начислените от ищеца суми за ползвани през процесния период мобилни услуги са дължими. Същите са формирани на база реално потребление на абоната в съответствие с договорените между страните цени на услугите, като не се установява ответникът да ги е заплатил. Общата стойност на дължимите за периода абонаментни такси и използвани мобилни услуги възлиза на сумата от 424,68 лева, в който смисъл е и заключението на съдебно – счетоводната експертиза, поради което искът се явява основателен и доказан и следва да се уважи.

По иска с правно основание чл. 92 от ЗЗД:

В тежест на ищеца е да докаже, че ответникът е поел валидно задължение да заплати претендираните неустойки при прекратяване на договора по негова вина; че действието на договора е прекратено на соченото основание, за което е уговорена неустойката; датата на прекратяване на договора; размера на претендираната неустойка.

В тежест на ответника е да докаже, че е заплатил претендираните суми.

В исковата молба ищецът е посочил, че претендира неустойка в размер на 740,00 лева поради предсрочно прекратяване на договора и приложенията към него, като е изложил и че договорът е прекратен на 15.09.2019 г. Видно от изслушаната по делото съдебно-счетоводна експертиза са начислени следните неустойки, чийто сбор възлиза на претенцията на ищеца:

- неустойка по сключения договор за услуги със SIM № 8935901187015175593 - Мобилна телефонна услуга тарифен план ... клас; От м. септември 2019 г. до изтичане на срока на договора остават 7 месеца. Определената неустойка съгласно чл. 5.3.1. е $7\text{м} * 30 = 210$ лева;
- неустойки по сключения договор за услуги със SIM № 8935901187034946792 услугите - ... Бизнес Мобилен интернет S; От м. септември 2019 г. до края на срока на договора има 16 месеца. Определената неустойка съгласно чл. 6.3.1. е $16\text{м} * 10 = 160$ лева; Определената неустойка съгласно чл. 5.2.1 е 60 лева;
- неустойка по сключения договор за услуги със SIM № 8935901187014663508 услугите - Мобилна телефонна услуга тарифен план ... клас; От м. септември 2019 г. до

изтичане на срока на договора остават 7 месеца; Определената неустойка съгласно чл. 5.3.1. е $7 \text{ м} * 30 = 210$ лева;

- неустойка по сключения договор за услуги SIM № 8935901187015175601 услугите - Мобилен интернет и допълнителен пакет ... NOW; От м. септември 2019 г. до изтичане на срока на договора остават 7 месеца; Определената неустойка съгласно чл. 5.3.1 е $7 \text{ м} * 14 = 98$ лева.

Във всички приложения към процесния договор е включена следната клауза: „В случай че абонатът наруши задълженията си, произтичащи от приложението, договора или общите условия, в това число ако по него искане или вина достъпът до мрежата бъде спрял или договорът по отношение на която и да е от услугите бъде прекратен в рамките на определения срок на ползване, операторът има право да получи неустойка в размер както следва: а) всички стандартни месечни абонаментни такси /без отстъпка/, дължими до изтичане на срока на ползване за съответната SIM карта/номер; б) стойността на отстъпките, получени от абоната /независимо в каква форма/ от цената, дължима за предоставените по договора услуги.“

С оглед уговореното и досежно неустойките, формирани от сбора от стандартните месечни абонаментни такси, считано от прекратяване на договора до изтичане на крайния срок на договора настоящият съдебен състав намира, че клаузата от процесния договор, регламентираща вземането за неустойка е нищожна, поради противоречие с добрите нрави. Според константната съдебна практика (Решение № 247 от 11.01.2011 г. по т. д. № 115/2010 г., Решение № 229 от 21.01.2013 г. по т. д. № 1050/2011 г. и Решение № 252 от 21.03.2018 г. по т. д. № 951/2017 г. - и трите, постановени от състави при II т. о. на ВКС), съдът е длъжен служебно да следи за съответствието на клаузата за неустойка с добрите нрави, предвид значимостта им за действителността на договора и на отделните негови клаузи. Задължението да следи служебно за спазването на добрите нрави изисква от съда при разрешаване на спор за заплащане на неустойка да извърши самостоятелна преценка за действителността на неустоечната клауза, независимо дали страните са се позовали на нищожността ѝ.

В т. 3 от Тълкувателно решение № 1 от 2009 г. е застъпено становището, че добрите нрави са морални норми, на които законът е придал правно значение, защото правната последица от тяхното нарушаване е приравнена с тази на противоречието на договора със закона (чл. 26, ал.1 ЗЗД). Добрите нрави не са писани, систематизирани и конкретизирани правила, а съществуват като общи принципи или произтичат от тях, като за спазването им при иск за присъждане на неустойка съдът следи служебно. Един от тези принципи е принципът на справедливостта, който в гражданските и търговските правоотношения изисква да се закриля и защитава всеки признат от закона интерес. Условието и предпоставките за нищожност на клаузата за неустойка произтичат от нейните функции, както и от принципа за справедливост в гражданските и търговските правоотношения. Преценката за нищожност на неустойката поради накърняване на добрите нрави следва да се прави за всеки конкретен случай към момента на сключване на договора, а не към последващ момент, като могат да бъдат използвани някои от следните примерно изброени критерии: 1/ естеството им на парични или на непарични и размерът на задълженията, изпълнението на които се обезпечава с неустойка; 2/ дали изпълнението на задължението е обезпечено с други правни способности-поръчителство, залог, ипотека и др.; 3/ вид на уговорената неустойка (компенсаторна или мораторна) и вида на неизпълнение на задължението - съществено или за незначителна негова част; 4/ съотношението между размера на уговорената неустойка и очакваните от неизпълнение на задължението вреди. При конкретната преценка за нищожност на неустойката могат да се използват и други критерии, като се вземат предвид конкретните факти и обстоятелства за всеки отделен случай.

В случая неустойката за предсрочно прекратяване на договора е начислена поради забава на плащането на дължимите суми от абоната. Нейният размер се формира въз основа на стандартните месечни абонаментни такси за мобилните планове без отстъпки, дължими от абоната за съответните SIM карти, считано от датата на прекратяване на договора до изтичане на посочения в договора срок за всеки мобилен номер до изтичане на договорения в договора срок. При така очертания способ за определяне размера на претендираната неустойка се налага изводът, че същата се равнява на месечните такси, без уговорените отстъпки. Същевременно за периода, за който е начислена неустойката за неизпълнение ищецът не е предоставял уговорените мобилни услуги, съответно ответникът не ги е ползвал, включително не ответникът не ползва уговорените отстъпки. Доколкото стойността на дължимата неустойка надвишава по размер насрещната престация на длъжника, на който не са предоставени уговорените мобилни услуги и не е ползвал уговорените отстъпки, разглежданата неустойка е уговорена извън присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционни функции. Това от своя страна съставлява нарушаване на добрите нрави и води до нищожност на разглежданата неустоечна клауза. В тази насока е формираната съдебна практика за подобна уговорка, съдържаща се в договор за финансов лизинг, както и договор за наем, която следва да намери съответно приложение в наглеждания договор - решение № 219 от 09.05.2016 г. по т. д. № 203/2015 г. на ВКС, ТК, I TO; решение № 193 от 09.05.2016 г. по т. д. № 2659/2014 г. на ВКС, ТК, I TO; решение № 110 от 21.07.2016 г. по т. д. № 1226/2015 г. на ВКС, ТК, I TO; решение № 283 от 27.12.2018 г. по т. д. № 2951/2017 г. на ВКС, ТК, II TO и др. Така уговорена, неустойката би довела до несправедлив правен резултат, а именно доставчикът да получи имуществена облага от насрещната страна в размер, какъвто би получил, ако договорът не беше прекратен, но без да се предоставя ползването на услугата. Подобен резултат е несъвместим с добрите нрави, тъй като създава условия за неоснователно обогатяване на доставчика на услугата, нарушава принципа за справедливост и обосновава извода, че неустойката излиза извън присъщите ѝ по закон функции, доколкото още към момента на уговарянето ѝ създава предпоставки за неоснователно обогатяване на доставчика за сметка на потребителя.

По изложените съображения, съдът намира, че предявеният иск с правно основание чл. 92 ЗЗД следва да бъде отхвърлен.

По разноските:

При този изход на спора и двете страни имат право на разноски.

Ищецът претендира разноски за заповедното производство в размер на 25 лева за държавна такса и 300 лева за адвокатско възнаграждение, като с оглед уважената част от исковете на същия следва да се присъдят 118,51 лева.

За исковото производство ищецът претендира разноски за държавна такса в размер на 100 лева, депозит за съдебно-счетоводна експертиза в размер на 400,00 лева. С оглед уважената част от исковете на ищеца следва да се присъдят разноски в общ размер на 182,32 лева съобразно уважената част от исковете.

В полза на процесуалния представител на ответника – адв. Х. Б. М., предвид представения на лист 69 договор за правна защита и съдействие, на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК и чл. 38 от ЗА следва да бъде присъдено адвокатско възнаграждение в размер на 190 лева, съразмерно на отхвърлената част от исковете, изчислено върху заявената претенция въз основа на минималното адвокатско възнаграждение по чл. 7, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, действаща към момента на заявяване на претенцията, което с оглед цената на иска е в размер на 300 лева.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл. 422 ГПК вр. с чл. 79, ал. 1, пр. 1 от ЗЗД, вр. Чл. 228 ЗЕС, че ответникът ФИРМА, ЕИК ..., със седалище и адрес на управление .... дължи на ищеца ФИРМА, ЕИК ..., със седалище и адрес на управление ..., представлявано от ..., сумата от 424,68 лв., представляваща месечни абонаментни такси и ползвани електронни съобщителни услуги по Договор № ... за отчетен период от 14.03.2019 г. до 13.09.2019 г., ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК – – 22.06.2021 г. до окончателно изплащане на вземането, за които е издадена заповед за изпълнение на парично задължение от 01.07.2021 г. по ч.гр.д. № 36067/2021 г. по описа на СРС, П ГО, 178 състав, като ОТХВЪРЛЯ иска с правно основание чл. 92 ЗЗД за признаване установено, че ответникът дължи на ищеца сумата от 740 лева, представляваща неустойка, начислена поради предсрочно прекратяване на договора по вина на абоната като неоснователен.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК ФИРМА, ЕИК ..., със седалище и адрес на управление .... да заплати на ФИРМА, ЕИК ..., със седалище и адрес на управление ..., представлявано от ..., сумата в размер на 118,51 лева - разноски за заповедното производство.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК ФИРМА, ЕИК ..., със седалище и адрес на управление .... да заплати на ФИРМА, ЕИК ..., със седалище и адрес на управление ..., представлявано от ..., сумата в размер на 182,32 лева - разноски за исковото производство.

ОСЪЖДА ФИРМА, ЕИК ..., със седалище и адрес на управление ..., представлявано от ..., да заплати на адвокат Х. Б. М., на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата, сумата от 190 лева - адвокатско възнаграждение в исковото производство.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис от него на страните.

Препис от решението да се изпрати на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____